مسئوولیت متن و شکل بدوش نویسندهٔ مضمون میباشد، عقیدهٔ نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد

جورج فوستر
ترجمه: رحمت آریا

۲۰۲۶/۰۳/۲۸

د جورج فوستر یون لیک: له بنګاله تر لندن سفر

دوهم ټوک

(۴۰)

باید تاسو ته ووایم چې دا کار ما ته په هېڅ ډول د سپکاوي کوم کار نـهٔ وو. دا کار نور هغه مسافران هم کوي چې ټولنیز موقعیت یې لا ان زما تر موقعیت لوړ دئ، برسیره پر دې په دې هېـواد کې ډېـر لږ کسان لیدل کېږي چې د شتمن توب نښې په کې وي ځکه دوی ټول د حکومت له ظلم او ستم او د مالیاتو د راټولولو د محصلینو له حریصانه او سولندو غوښتنو څخه ویره لري. ان شتمن کسان له ځان سره خدمتکار هم نه لري.

د سفر له پیل کېـدلو مخکې سفري ډلې د لیدنې په ټاکل سوي ځای کې سره راټولېـږي؛ همدلته د ډلو تر منځ اړوند کاروانه ویشل کېـږي؛ په تن غښتلي معمولاً د اوبو د کنټرول او رسولو چارې پر غاړه اخلي؛ یو شمیر یې د پخلي چارې پر غاړه اخلي او نور یې په خوراک او د څارویو لپاره په وښو پسې د ګرځېـدلو چارې پر غاړه اخلي. که ددې طرحې د اصلاح لپاره وخت ونـهٔ لري نو د سفر د دمې نیولو او استراحت په لومړی ورځ اصلاح کېـږي او د ټول سفر په اوږدو کې همکار او دوست پاتې کېـږي. نه باید دا تصور وکړو چې د مقام او منصب څښتـنانو ته چې له دغو ډلو سره مل روان وي ادب او درناوی نـهٔ کېـږي. هرځومره ژر چې داسې کسان وپېـژندل سي نو په عام ډول سره له سختو کارونو څخه معاف کېـږي او همدا شان له ټولو سپین ږیرو او سپین سرو سره په مهربانۍ او درناوي چلند کېـږي. زما د کوټې اوسنی ملګری چې هېـڅکله یې په نوم پوه نه سوم او یا مې ورڅخه ونـهٔ پوښتل مدام غمجن مخ لري؛ ما ونـهٔ سو کولی نور جزئیات ورڅخه ترلاسه کړم، یوازې دومره پوه سوم چې له استرآباد څخه راغلی دئ. هغـهٔ به په ډېـر ځیر کوښښ کاوهٔ چې ددې ولایت په اړه د استخباراتي معلوماتو له ورکولو څخه ډډه وکړي په ځانګړې توګه له روسیې سره د سوداګرۍ په اړوند معلومات چې ما ورته ډېره لېـوالتیا درلوده او دهٔ په دې اړوند هرو مرو معلومات درلودل؛ بنایي هغه به له دې خوند اخیست چې زه ورسره په کوټه کې ملګری وم او زما له مرستې څخه یې ګټه اخیستله خو دا سړی ما ته په چټکۍ په داسې یو څوک بدلیده چې زما ورڅخه خوښ نـهٔ راتلل. څو ورځې وروسته دی د هرات پر لور وخوځېـد؛ زه د کرایي کوټې په خلوت تیارۍ کې یوازې پاتې سوم؛ او دې کار ما ته دا امتیاز او حق راکړ چې په آزاد ډول سره د یوهٔ ربـتـنـي مسلمان په توګه د کاروانسرا له ډلې سره یو ځای سم.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له راالیرلو مخکې په ځیر و لولـئ

د یوې تشې کوټې د لټون په ترڅ کې له یوې لویې کوټې سره مخامخ سوم؛ ددې کوټې په یوهٔ ګوټ کې یو درونډ سپین ږیری ناست وو او د خپل چلم له وهلو څخه یې خوندونه اخیستل. کله مې چې ورڅخه پوښتنې ګرویږنې وکړې پوه سوم چې دی په بشپړ ډول آزاد سړی دئ؛ ددهٔ د عاید اصلي سرچینه د ځانګړو کوډو او طلسماتو پلورل ول چې چا ته یې نیکمرغي راوړله او له شر او شرارت څخه په لیرې ساتلو کې اغیزمن وو. هغه وویل چې که ما ته د چا د مرستې فرصت په لاس راسي نو زه به خپل کتاب بند کړم. دی هماغسې یو څوک وو چې زه ورپسې ګرځېدم، نو په مهربانۍ مې ورته د مرستې وړاندیز وکړ او له هغه څخه مې وغوښتل چې ډوډۍ دې له ما سره وخوري. دغه بدمرغه سړي ته دغه وړاندیز په مناسب وخت کې وسو. د ژمي سختې شپې وې او ما ته یې وویل چې په ترشیش کې دومره بدچانسي وه چې د یوهٔ وخت یو مختصر خوراک ورته په سختۍ لاس ته ورتـهٔ.

دهٔ د خپلو ځانګړو وړتیاوو له مخې د ملا لقب ګټلی وو؛ هغه ذاتاً ښه چلند درلود او انعطاف منونکی طبعیت یې درلود؛ هغـهٔ د هر چا له غوښتنو سره سمون درلود او ددومره مودې په اوږدو کې چې له یو بل سره وو نوموړي له همدغو ځانګړتیاوو څخه په بشپړ ډول کار اخیست. دې خبرې ته زما پام سو چې زموږ. کوټه معمولاً د ډوډۍ خوړلو پرمهال ډېره نامنظمه وي. ملا هم مکرراً له دې موضوع څخه شکایت درلود او دی د پخلنځي په کار کې ماهر وو او ډېره هڅه یې کوله. سانچو Sancho هم په خوراک توکو مین وو او هغه خوراک توکي یې یادول چې ددهٔ ډېر خوښېدل خو زما بیا نـهٔ خوښېدل. اغلب وختونه د هغه مخالفت په دې کې وو چې دی به په حیرت کې وو چې د بشریت لپاره حیاتي موضوعاتو ته څوک پاملرنه نه کوي او یا زما بې سلیقه ګۍ ته به حیران وو او دهٔ به ویل له دې چې زه د خپل سفر په اوږدو کې له وحشي سیمو څخه تیر سوی یم نو سلایق مې ککړ سوي دي.

ددغې مودې په ترڅ کې چې له دغـهٔ ملا سره وم ما ته د زړه سکون او آرامي راپه برخه سوه. اغلب وختونه د هغو شیبو په اړه په فکر کې وم چې ربښتوني خوشحالي راپه برخه سوې وه. د اوږدو سفرونو او بېلابېلو لالهاندیو له کبله زما روحي انرژي او سیک چې زما په شان له هر مسافر سره مل ده مخ په خلاصیدو وه. په ترشیش کې سون توکي ډېر ګران دي، د ژمي د شدیدو سړو او په واورو د پوښلې ځمکې له کبله موږ. اړ وو چې د خپل ځان د تودولو لپاره سون توکي راټول کړو؛ اعتقادات مو ددې مانَع ګرځېدل چې داخلي تودوخه ولرو او حتی دا جرئـت مو نـهٔ درلود چې نوم یې واخلو. د یوهٔ سالم غذایي رژیم، غټ اور، یو پاک نغري او د فارس په ډیرو او اعلی تنباکو باندې تر یوهٔ حده راحت سوو.[1] کله نا کله به په پخلي کې د خپلې کوټې د ملګري په اړه فکر کوم؛ هغه به داسې شیان له یو بل ګډول چې نه باید ګډ سوي وای، هغه به دا مواد د یوې لویې لرګینې کاشوغې په مرستې ګډول او اور به یې تر هغو پو کاوهٔ چې ددهٔ سترګې به ورسره سرې واوښتې؛ دغه کار زه د یوهٔ پروسي ډلګي مشر په یاد وغورځولم چې په خپل شور او زوږ سره د نویو سرتیرو په روزنې بوخت وو او د هغوی ټول ذهني مهارتونه یې د هغوی په فزیکي قالب کې القاء کول. زموږ. له ارباب العلومو څخه هیڅ یو د غوابیژي/ حلزون د نوي ډول له کشف څخه د دومره د تعارف او غرور احساس نـهٔ کاوهٔ لکه چې دغه ملا د خپلې خوښې خوراک په اړه یې کاوهٔ.

[1] - دا تنباکو په طبس کې تولیدیږي. طبس د ترشیش د سویل لویدیځ په ۱۰۰ مایلی کې موقعیت لري او په فارس کې ارزښتناک ګڼل کېږي. لیکوال

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولـئ

زما د کوټې د ملګري خدماتو دا امکان په لاس راکړ چې په ټول ښار کې وګرځم، معلومات راټول کړم او له عمومي حمامونو څخه لیدنه وکړم. ماسپښین مهال به موږ د تل په شان په کوټه کې وو، هغه به له ډوډۍ وروسته یا به یې د یوسف – ذلیخا د داستان یادونه کوله خو دی په دې داستان ویلو کې چندان ښه هم نـهٔ وو، او یا به یې د خپلو کوډو / طلسماتو کتاب پرانیست او د خپلو درملنو ګټې به یې راته توضیح کولې؛ ددهٔ درملنې دومره ډېرې پراخې وې چې ډېرو لږو روحي او جسمي ناروغانو د هغه پر وړاندې مقاومت کولی سوای. په دغو درملنو کې دا ټکې یادېدل چې د نیکې پر لاره تګ، د پیاوړي پر وړاندې د ضعیف او بې سیکه کړه وړه؛ د یوهٔ غالمغالي سړي آرامول، د والګي او سړو وهلي درملنه، د کولمو د چینجیو له شر څخه د خلاصون لاره. هغه به ویل چې ددهٔ د طبابت لمنه ډېره پراخه ده او تر ډېره یې د ټولنې ټیټې پاړکې/ طبقې ته چوپړ کړی دئ؛ شتمنو خلکو ورڅخه په ندرت د مرستې غوښتنه کړې ده؛ هغه به ویل چې دهٔ د مشهد د سفر په اړه فکر کړی دئ او زه د هغه د سفر خنډ ګرځېدلی یم؛ په دغه سفر سره دهٔ کولی سوای ژمی هلته په آرامی تیر کړي؛ دهٔ به په ژمي کې هلته د سفر په اړه فکر کاوهٔ خو په دوبي کې یې هیڅ په فکر کې نـهٔ ګرځېدل چې هلته دې لاړ سي.

ملا په دیني وظایفو کې چندان جدي نـهٔ وو؛ ځکه نوموړي به د ورځې د پینځو وختو لمونځو په منځ کې اغلب وختونه څلور لمونځونه نـهٔ کول او کله نا کله به یې هیڅ یو هم نـهٔ کاوهٔ.کله چې پوه سو چې ددهٔ په دې کار سره لا آرامه سوی یم نو زما پر بې احتیاطی باندې یې په شدت ګوتنیونه وکړه؛ هغه په دې باور وو چې د مناسب چلند مراعاتول مهم دي ترڅو د کاروانسرای خلک منفي خبرې ونـهٔ کړي. که په منصفانه ډول ورته وګورو نو په اوسمهال کې د دغـهٔ ملا کړهٔ وړهٔ د محمدي دین د ساتلو جوهر څرګندوي. پینځه وخته ورځنی لمونځ، مکرر پرېمینځل او له یو شمیر خوراکونو پرهیز کول هغه لارې دي چې یو مسلمان هیله لري چې په دغو باندې به جنت ته لاړ سي. په فارس کې ددغسې سړي شهرت زموږ د انساندوستو، له فضیلت او شرف ډکو کسانو سره د پرتلې وړ دئ. ان زموږ له هغو کسانو سره د پرتلې وړ دئ چې شیک جامې اغوندي.

له بل لوري هر هغه څوک چې دغه واجبات له پامه غورځوي ان که د یوهٔ ښـهٔ هیوادوال په توګه خپل مسؤولیتونه سره ته ورسوي بیا هم د ټولنې له تهمتونو او بې احترامی سره مخامخ کېږي؛ که د هغـهٔ ټولنیز مقام دومره د پام وړ لوړوالی ونـهٔ لري چې د خلکو درناوی ترلاسه کړي نو ګڼ شمیر ټولنیز امتیازات به له لاسه ورکړي. د دیني مناسکو د اهمیت په اړه د یوهٔ مسلمان د لید لوري د لا څرګندولو لپاره غواړم د یوهٔ ملا نظر تاسو ته ووایم. دغه ملا د یوهٔ افغان نوم اخلې چې ډېر دوستانه او له صمیمیت ډک چلند یې درلود او کاروانسرای ته یې تګ راتګ درلود. ملا ویل چې زه ددغه افغان د اخلاقي ځانګړتیاوو ستاینه کوم خو د خواشینی ځای دا دئ چې دغه ځانګړتیاوې په دې ککړې او فاسدې سوي دي چې دی په ترلو لاسونو لمونځ کوي. آیا دا د تعجب ځای نـهٔ دئ چې د طبیعت څښتن تعالی داسې پیچلی موجود خلق کړی او هغه دې د تعصب او بندیزونو بندي او اسیر وي؟ همدغه تعصب ددهٔ په ذهن که هغه تصورات رامنځته کړي چې د الهي موهبت دغه عطیه سپکه کړي او یوازې د خپل بدن په حالاتو او ځانګړو حرکاتو سره الهي محراب ته ځان نیږدې کړي.

یوه ورځ هوا ډېره توده وه او یوې وچې بیدیا ته تللي وو، زه له څو تنو فارسیانو سره وم، په دې وچې بیدیا کې زموږ د هیلو برخلاف یوه ویاله مو ومونده. د ویالې په لیدلو سره چټک د خپل آس له سره کوز سوم او په تلوار او اشتها مې یو

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولـئ

ګيلاس اوبـۀ وڅښلې. کله چې د اوبو څښلو خلاصيدو ته نـېږدې سوم يو فارسي راته نيږدې سو او په ډېر جديت يې راته وويل چې د ګيلاس په پای کې بايد لږ اوبـۀ پرېږدم او پر ځمکې يې وشيندم او په عين حالت کې بايد پر يزيد لعنت هم ووايم. (يزيد هغه مشر وو چې د علي زوی حسين يې وژلی وو.) کله يې چې وليدل د ګيلاس په بيخ کې يو څاڅکی اوبـۀ نـۀ دي پاتې نو ما ته يې په کرکې وکتل او ما ته يې وويل چې ته کافر يې.

ډېره اوږده موده تيره سوې چې پرسيا له خپلو سترو متفکرانو او نيک صالحو شخصيتونو څخه بې برخې سوې ده. د فردوسي، سعدي او حافظ وختونه اوس د تير مهال په تور تم کې پټ سوي دي؛ اوسمهال يا ډېر لږ ليکل کـېږي او يا د اولياوو او د امامانو د فوق العاده کړو وړو له يادونو پرته بل څه نـۀ اورېـدل کـېږي او دا ټول زموږ د لويديځوالو د ماشومانو د داستانونو په شان دي لکه د تم ثم او Tom Thumb or Jack د جک په نوم د يوۀ قاتل ديو داستان. خو تر ټولو مضر چې مضره اغيزې يې ډېرې دي دا دي چې اوسني فارسي متون د هغو کسانو پر وړاندې ثابته او ټينګه دښمني لري چې بېلړ مخالف نظريات وړاندې کوي.

نوربيا

ويل کـېږي چې د حافظ هم – عصره کسان د قرآن او دين ...

قدرمنو لوستونکو! د بناعلی رحمت آريا د آرشيف: لينک

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولـئ